

یادداشت

به مناسبت زادروز تأثیرگذارترین نویسنده جهان عرب

پیکار «نجیب» علیه بنیادگرایی با سلاح قلم

نوژن اعتضاد السلطنه*

● «قدرت قلم قوی‌تر از اسلحه است». این پاسخ «نجیب محفوظ»، رمان‌نویس برجسته مصری، پس از سووقصد بنیادگرایان به جاننش با چاقو در سال ۱۹۹۴ میلادی بود. او که به دلیل واکاوی جامعه مصر مورد خشم بنیادگرایان قرار گرفته بود، پس از صدور فتوی‌ای مرگ از سوی «شیخ عبدالرحمن»، رهبر یک گروه تندرو، مورد حمله‌ای قرار گرفت که بعداً از سوی محفوظ غیرانسانی و وحشیانه خوانده بود. او گفته بود این اقدام خشمی کنترل‌نشده علیه او بوده که قادر به دفاع از خود نبود. پس از آن حادثه شیخ‌محمد غزالی که یکی از شیوخ الاظهر و رای‌دهنده علیه کتاب محفوظ بود، ضمن محکوم‌کردن سووقصد علیه او فارغ از اختلافات عقیدتی‌ای که با او داشت، به عیادتش رفت و این حمله را جنایت علیه اسلام خواند اما با این حال گفت کماکان مخالف داستان بلند «پسران جلاویز» است. نجیب محفوظ پدر قصه‌نویسی جهان عرب تمرکزش در رمان‌هایش بر موضوع «انسان» بود. او که کارهای ادبی خود را با نگارش مجموعه رمان‌های متوسطی درباره مصر باستان آغاز کرد، پس از مدتی به روایت داستان «قاهره جدید» پرداخت. دومین رمان او که در قالب رئالیسم اجتماعی نوشته و در سال ۱۹۴۵ میلادی منتشر شد، مثال جالبی از دردهای انسانی و حضور استبداد در روابط اجتماعی بود.

در قاهره جدید، محفوظ به گرایش‌های مختلف فکری در جامعه مصر اشاره کرد. «محبوب عبدالایم»، شخصیت اصلی داستان، مردی جوان است که با فلسفه‌ای نیهیلیستی رشد یافته و دوستانی از طبقه متوسط دارد؛ «علی‌طه» سوسیالیست و «مامون رضوان»، بنیادگرای مذهبی، که نماینده تضادهای فکری دائمی در جامعه مصر بودند. در این رمان، محفوظ به فقر خانواده شخصیت اصلی داستان، روابط اجتماعی تحقیرآمیز تحمیل‌شده بر او و عدم امکان برخورداری از امتیازات جامعه اشاره می‌کند. او با مصری مواجه است که ملو از فساد اجتماعی، مالی سیاسی و جنسی است. شخصیت اصلی داستان پس از مرگ پدرش سعی می‌کند وارد بازار کار شود و می‌فهمد نظریه‌اش در واقعیت جامعه نیز عینیت دارد. محفوظ عمیقاً در عرصه سیاسی حضور داشت و خلاف برخی از روشنفکران از موضع‌گیری سیاسی ابایی نداشت و حاضر بود نجات آن را هم بردارد از جمله حمایت صریح او از پیمان «کمپ‌دیوید» میان سادات و اسرائیل در سال ۱۹۷۸ میلادی که سبب شد تا انتشار کتاب‌هایش در بسیاری از کشورهای عربی تا سال‌ها پس از موفقیتش در دریافت جایزه نوبل ممنوع شود. او در فهرست مرگ بنیادگرایان قرار گرفته بود و خود با هرگونه قتل و دستور مرگی صرفاً برای درگروانه‌اندیشیدن مخالف بود. محفوظ تا آنجا پیش رفت که گفته بود: «در تمام نوشته‌هایم می‌توانید ردپای سیاست را پیدا کنید. ممکن است داستانی را پیدا کنید که عشق از هر موضوع دیگری را نادیده گرفته باشد، اما این موضوع درباره سیاست صدق نمی‌کند. این موضوع یکی از محوری‌ترین ابعاد اندیشه ماست».

او از تاسیوتالیسم مصری در بسیاری از آثارش حمایت کرد و متمایل به حزب لیبرال «وعد» بود. محفوظ همچنین در جوانی به آرمان‌های سوسیال‌دموکراتیک دلبستگی داشت. تأثیر این آرمان‌ها در رمان قاهره جدید او آشکار است. محفوظ با «سیدقطب»، پدر بنیادگرایی مصر در تاریخ معاصر، نیز آشنایی داشت. او در رمانی که نیمه‌شرح‌حالی از زندگی خود اوست، چهره‌ای بسیاری منفی از سیدقطب به خواننده عرضه کرده است. نجیب جدای از جامعه‌اش نبود. او نیز از نتیجه انقلاب ۱۹۵۲ میلادی که در ابتدا حامی‌اش بود و همچنین از شکست مصر در جنگ شش‌روزه ۱۹۵۷ میلادی در مقابل اسرائیل دچار یأس و سرخوردگی شد اما خلاف بسیاری، در آن روزگار با تندروها همسو و همدل نشد و کماکان به نقد توانمان استبداد و بنیادگرایی پرداخت. شاید به همین دلیل بود که در پاسخ به این پرسش‌ش که آیا چهره ضاربکی که به گردن او ضربه چاقو زده بود را شناخته، هوشمندانه گفته بود که صورت او را ندیده‌ام می‌داند او از نسلی سوخته بود؛ نسلی که آرمان‌گرایی‌اش بر باد رفته و نادیده گرفته شده است. محفوظ زمانی گفته بود افتخار می‌کند که حامی انقلاب ۱۹۱۹ میلادی و طرفدار حزب وفد بود اما اولویت آن زمان انقلاب بود نه دموکراسی.

انقلاب برای خلاص‌شدن از شر سلطه خارجی و دموکراسی ریشه‌ای عمیق در فرهنگ مصری ندارد. تحولات امروز خاورمیانه نشانه‌ای از دوران‌دیشی نگاه محفوظ در تشخیص شرایط اجتماعی و سیاسی زمانه خود بود. او در رمان «الکرتک» (۱۹۷۱) به حکومتی پلیسی اشاره می‌کند که نمونه‌های متعدد آن را می‌توان در خاورمیانه دید. شاید خوانش دوباره آرای محفوظ بتواند به آسیب‌شناسی بهتر جوامع خاورمیانه بینجامد؛ جوامعی که هنوز هم از استبداد سیاسی، بنیادگرایی و تقابل و عدم همزیستی رنج می‌برند.

ژوئن ۲۰۱۴ بود که اعلام خلافت کرده و خلیفه خودخوانده خود، «ابوبکر البغدادی» را بر تختی نشاندند که جز بر خون، خشونت و ترور برپا نشده بود. اکنون اما بیش از ۱۸ ماه از تشکیل خلافت ادعایی تروریست‌های داعش در سوریه و عراق می‌گذرد و جامعه جهانی، با بهتر است بگوییم دولت‌های ائتلافی، هنوز تصویری چنان ابتدایی از سازمان تروریستی داعش در سر دارند که مدت‌هاست از سوی رهبران آن به دور انداخته شده است؛ رهبرانی که اگر در همان روزهای اولیه تشکیل خلافت، فقط در پی اعمال قوانین شریعت درباره نحوه رفتار و پوشش مردمان مناطق به‌تصرف‌درآمده بودند، امروزه چنان سازوکاری برای مدیریت اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، نظامی و سیاسی خود اندیشیده‌اند که تقلیل جنگ علیه تروریسم از سوی دولت‌های ائتلاف به بمباران صرف مواضع عده‌ای آدم‌کش روانی، ثمری جز تکرار چرخه خشونت نخواهد داشت.

شاهد این مدعا نیز اسناد و مدارک به‌دست‌آمده توسط روزنامه «گاردین» است که به سببای برخی شواهد پیشین، نشان از سودای سازمان تروریستی داعش برای تکمیل فرایند دولت‌سازی در تمامی ابعاد مدیریتی، اجرایی و قضائی آن دارد. سند پیش‌نویس ۲۴صفحه‌ای مذکور که با عنوان «اصول اداره دولت اسلامی» و ذیل ۱۰ سرفصل تنظیم شده، درابتدا با مروری کوتاه بر تاریخ خلافت و روند طی‌شده تا پیش از تشکیل خلافت مدنظر داعش، مدیران تربیت‌شده را نقطه‌انفصال داعش از دیگر گروه‌های مشابه و برگ‌برنده این سازمان تروریستی در حفظ حیات آتی خود دانسته و تأکید کرده هیچ‌گاه نباید از نقش شایستگی‌ها، مهارت‌ها و تجربیات و همچنین انتقال دانش‌های مدیریتی و اجرایی به نسل آتی این سازمان غافل ماند.

در این سند که ابتدا و از طریق یک تاجر ساکن در

تکه‌های خرده‌شیشه روی زمین پخش شده و صدای آژیر آمبولانس و ماشین آتش‌نشانی، سکوت دوشنبه‌شب میدان سرخ مسکو را بهم ریخته است. دقایقی پیش‌تر اولین نشانه‌های ناامنی روسیه از راه رسیده بود و انفجار بمبی دست‌ساز در ایستگاه اتوبوس، چهار نفر را زخمی کرده بود؛ سه زن و یک مرد، به گزارش «راشناودی» جراحات هیچ‌کدام از مجروحان عمیق نیست. هنوز نه عامل یا عاملان این حمله مشخص شد و نه اهداف آن، با این‌همه «آندری گالیاکروف» سخنگوی پلیس مسکو با تأیید این حمله گفت تحقیقات درباره این انفجار آغاز شده است. آن‌طورکه منابع پلیس روسیه به خبرگزاری ریانوستی گفته‌اند بمبی دست‌ساز به سمت مردی که در ایستگاه اتوبوس بودند، پرتاب شده است. به گفته سخنگوی پلیس مسکو، این احتمال وجود دارد که مواد منفجره از خودرویی در حال عبور به سمت ایستگاه پرتاب شده باشد یا از پنجره یکی از ساختمان‌های اطراف این منطقه. این مقام روسی افزود حداقل سه نفر به دلیل پرتاب تکه‌های شیشه ایستگاه اتوبوس مجروح شدند. بر اساس برآوردهای اولیه، این بمب دست‌ساز معادل ۵۰ گرم تی‌ان‌تی بوده است. اگرچه تروریستی‌بودن این حادثه هنوز مشخص نشده اما این انفجار تنها چند هفته پس از آن روی داد که داعش در پیامی روسیه را تهدید کرد و گفت خیابان‌های مسکو را به جوی خون تبدیل می‌کند. از آن زمان، روسیه در وضعیت هشدار قرار داشته و فضای این کشور امنیتی شده بود. داعش این

جهان

پیش‌نویس سند نحوه اداره دولت خودخوانده داعش منتشر شد

افسون خونین دولت‌سازی

مناطق تحت کنترل داعش در اختیار «ایمن التیمی»، پژوهشگر ۲۳ساله اندیشکده خاورمیانه، قرار گرفته، آمده است با ورود به دومین سال آشوب‌های سوریه و تقویت هرچه بیشتر نیروهای دولتی با کمک شبه‌نظامیان دیگر کشورها، هزاران جوان مسلمان سنی نیز به سوریه مهاجرت کردند تا تروریست‌های داعش را در تحقق اهداف خود یاری رسانند. همین مهاجرت وسیع و گسترش و تنوع روزافزون جمعیتی در مناطق تحت کنترل داعش، لزوم تنظیم برنامه‌ای جامع و کارآمد برای مدیریت اجتماعی خلافت را به رهبران داعش یادآوری کرد؛ چنان‌که بنا بر گفته این سند، نیروهای داعش فقط چند ماه پس از اعلام خلافت البغدادی، نه‌تنها شامل کارمندان دولتی در بخش‌های مالی، حسابداری، مالی و آماري بوده‌اند، بلکه طرح دقیقی برای تشکیل اداره‌جات جدیدی در حوزه‌های نظامی، آموزشی، رسانه‌ای و خدمات عمومی نیز در دست داشته‌اند.

انتخابات زودهنگام، هرگز!

الکسیس سیراس، نخست‌وزیر جوان یونان، که کشور بحران‌زده‌اش را تا حدی در مسیر آرامش قرار داده، به دنبال برگزاری انتخابات زودهنگام نیست و می‌گوید نیازی نمی‌بیند از سایر احزاب به گاینبه دعوت کند تا رأی‌های بیشتری در پارلمان بگیرد. **(اسوتنیک)**

انفجار در مسکو چهار زخمی بر جای گذاشت

ویروس ترور در میدان سرخ

روژها نه‌تنها هراس به جان شهروندان اروپایی انداخته بلکه مناسبات کشورهای منطقه‌ای و فرماندهقای را نیز برهم زده است. اگرچه پس از حادثه تروریستی اخیر پاریس، روسیه و فرانسه برای مبارزه با داعش کنار یکدیگر قرار گرفتند اما رابطه مسکو و آنکارا بیش از هر زمان دیگری شکربار شده است. اختلاف این دو کشور بر سر عملیات‌های هوایی روسیه، با ساقطشد جنگنده سوخو۲۴ روسیه توسط ترکیه در نزدیکی مرز روسیه،

و فناوری‌های نظامی را به کهنه‌سربازان آموزش می‌دهد، بلکه آنان را با نقاط قوت و ضعف و آخرین تسلیحات دشمن نیز آشنا می‌کند.

این البته بدان معنا نیست که جنگجویان داعش پس از پایان دوره‌های آموزشی به حال خود رها می‌شوند، بلکه مدیریت روحی و روانی آنان پیش از آغاز هر عملیات جنگی و پس از آن، یکی دیگر از سرفصل‌های مدیریتی رهبران این سازمان است. در این سند همچنین بر لزوم سازماندهی ولایت‌های تحت کنترل داعش در عراق و سوریه تأکید شده است؛ ولایت‌هایی که با نظر به ساختار متنوع قومیتی و فرقه‌ای آنان که از منظر نویسنده این سند، برخاسته از توافق‌نامه شوم «سایکس- پیکو» بوده است، فقط در سایه بازآرایی و ترسیم دوباره خطوط مرزی آنان می‌تواند به تقسیم عادلانه ثروت و منابع سرزمینی بینجامد. به اینها اضافه کنید تأکید رهبران داعش بر ضرورت تشکیل یک چرخه اقتصادی خودکفا از طریق تأسیس کارخانه‌های تولیدی و صنعتی، به غیر از صنایع نفتی و تسلیحاتی و همچنین برقراری مناطق امن محلی برای تأمین نیازهای ارتش و ساکنان محلی مناطق تحت کنترل، تعامل فرهنگی با مهاجران خارجی و جذب آنان در شریعت مدنظر خود به‌واسطه راهبردها و برنامه‌های آموزشی، مدیریت روابط خارجی خلافت خودخوانده داعش با دیگر دولت‌ها براساس خطوط قرمز شریعت و در آخر، تقسیم سازمان رسانه‌ای داعش به سه دسته نهاد رسمی، رسانه‌های محلی و دیگر نهادهای وابسته به منظور ترویج و تبلیغ عملکرد دیگر بخش‌های اجرایی و مدیریتی آن تا درپایند چرا تضعیف و سپس نابودی این سازمان تروریستی چیزی فراتر از جنگنده‌های ائتلاف و شبه‌نظامیانی می‌طلبد که شاید کمترین تهدیدی را نیز متوجه سازمان سیاسی-اجتماعی حساب‌شده داعش نکنند.

سفر به ترکیه

مولود جاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، گفت: قرار است «مسعود بزازنی»، رئیس اقلیم کردستان عراق، به ترکیه سفر و با مسئولان کشور درباره آخرین تحولات امنیتی و سیاسی گفت‌وگو کند. احتمالاً او با رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر این کشور دیدار می‌کند. **(ایسنا)**

بابت این اقدام دولت روسیه بسیار ناخرسند هستند و احساس می‌کنند امنیتشان در خطر است. وزارت امور خارجه ترکیه در بیانیه‌ای اعلام کرد، کدر این ناو روسی، تهدیدکننده امنیت ساحلی کشور است و روسیه باید به مسائل امنیتی ترکیه بر اساس کنوانسیون مونترو احترام بگذارد. روسیه نیز البته از جبهه دیگری وارد درگیری با ترکیه شد.

تشکیل جلسه شورای امنیت به درخواست روسیه
روز گذشته و در تازه‌ترین رویداد، روسیه از شورای امنیت سازمان ملل خواست جلسه‌ای برگزار کند و پشت درهای بسته، عملیات نظامی ترکیه در سوریه و عراق را موردبحث قرار دهد. عراق هم به طور جدالگانه ترکیه را متهم کرده که با استقرار نیروی نظامی در اردوگاهی نزدیک خط مقدم جنگ در شمال عراق، حاکمیت ملی این کشور را نقض کرده است. بغداد ترکیه را تهدید کرده بود که در صورت عدم خروج نیروهای ترکیه از این کشور، مسئله را به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع خواهد داد.
باین‌همه مشخص نیست که آیا روسیه روز گذشته شلیات عراق را به شورای امنیت ارجاع داده و خواستار اقدام عملی شورای امنیت شده است یا نه. در پی اعتراض‌های اخیر مقامات عراقی، آنکارا اعلام کرد که نیروهای نظامی این کشور در قالب مأموریت بین‌المللی آموزش و تجهیز نیروهای عراقی برای مبارزه با داعش، در آن منطقه حضور دارند اما بغداد اعلام کرد که این کشور هیچ‌گاه خواستار اعزام چنین نیروهایی به عراق نشده است.

سال پرماجرای عربستان و اعدام‌های پیاپی

جرایم مواد مخدر، جادوگری، فال‌بینی و ارتداد، همه حکمشان اعدام است. در گذشته حکومت به خانواده‌های زندانیان اطلاع نمی‌داد که قرار است بسنگانشان اعدام شود. یکی از کسانی که حکم اعدامش سروصدای زیادی به پا کرد، «علی النمر» جوان شیعی است که تاکنون بسیاری از ملک سلمان خواسته‌اند از اعدام او صرف‌نظر کند. به او اتهامات زیادی زده شده است، از جمله حمله به پلیس با کتکل مولوفت، خانواده‌اش می‌گوید، اعتراضاتی که از گرفته شده به روز شگنجه بوده است. همچنین سرنوشت «شرف فیاض» ۳۵ ساله، شاعر و هنرمند فلسطینی، نیز با محکومیت بین‌المللی مواجه شد. او هفته اخیر به اتهام «الحاد» و تشکیک در ذات خداوند، محکوم به اعدام شد. کارشناسان می‌گویند که این حکم اعدام، بیانگر نقض قوانین بین‌المللی حقوق بشر است. تاکنون صدها شاعر و نویسنده در انحاء مختلف در جهان خواستار آزادی او شده‌اند. آنها می‌گویند، «حکم اعدام فیاض بیانگر عدم مماشات عربستان با آزادی بیان» است. وقتی یک کاربر در توئیتر حکم اعدام فیاض را با حکم اعدام داعش مقایسه کرده بود، مقامات عربستان او را تهدید به مجازات کردند. «زیواک کشیشیان» پژوهشگر امور سعودی در سازمان عقوب بین‌الملل می‌گوید: «فقط این اعدام‌ها نیست که نگران‌کننده است، بلکه حمله وحشیانه و برنامه‌ریزی‌شده به فعالان حقوق بشر و تمام کسانی است که مانند وبلاگ‌نویسان و کاربران اینترنت، مبارزه‌ای سالمات‌آمیز را شروع کرده‌اند. او می‌افزاید: «وقتی کسی عضو شورای حقوق‌بشر سازمان ملل متحده باشد، باید متعهد باشد که برای تقویت حقوق بشر و حمایت از آن، معیارهایش را در بالاترین سطح نگه دارد».

رویداد

عقب‌نشینی ۳۵۰ نیروی ترکیه ازمرز عراق

● به‌دنبال واکنش بغداد نسبت به استقرار سربازان ترکیه‌ای بیشتر در موصل، ترکیه ۳۵۰ نیروی خود را از مرز عراق-ترکیه عقب کشید. به گزارش ایسنا به نوشته روزنامه حریت، منابع آگاه اعلام کردند، این نیروها در مرز مننظر بودند و اگر آنکارا و بغداد درخصوص این مسئله به توافق می‌رسیدند به عراق اعزام می‌شدند. ترکیه حدود ۶۰۰ نیروبرای آموزش گاردهای محلی سنی عراق در موصل مستقر کرده است. در همین حال آمریکا بار دیگر تأکید کرده با هرگونه استقرار نیروی نظامی در داخل عراق بدون موافقت و رضایت دولت عراق مخالف است. «برت مک گورک» نماینده ویژه «باراک اوباما» رئیس‌جمهوری آمریکا در ائتلاف بین‌المللی ضدداعش روز جمعه گفت: آمریکا از استقرارهای نظامی در داخل عراق بدون موافقت و رضایت دولت عراق حمایت نمی‌کند. این مسئله شامل استقرار نیروهای نظامی آمریکا و همچنین نیروهای نظامی دیگر کشورهاست. در همان روز پس از آنکه عراق تهدید کرد از سازمان ملل خواهد خواست تا ترکیه را وادار به خروج سربازانش کند، «احمد داوودوغلو» نخست‌وزیر ترکیه نامه‌ای به هم‌متای عراقی خود نوشت و او را از تصمیم آنکارا برای توقف اعزام سربازان بیشتر به منطقه نزدیک به موصل مطلع کرد.

دیدار اعضای شورای امنیت بااوباما ورهبران پنتاگون

● اعضای شورای امنیت سازمان ملل با «باراک اوباما» رئیس‌جمهوری آمریکا و رهبران ارشد سنا و پنتاگون دیدار کردند. به گزارش آسوشیتدپرس، «سامانتا پاور» نماینده آمریکا در سازمان ملل درباره این دیدار گفت، این دیدار با تأکید بر وختام تهدیدات جهانی و اهمیت همکاری فوری بین‌المللی و جدول کاری شورای امنیت صورت گرفت. اوباما در این دیدار گفت که اقدام شورای امنیت برای حمایت از صلح و امنیت می‌تواند در بهبود اوضاع ملت‌های جهان از آفریقا تا آسیا و خاورمیانه و روبروپی با چالش‌های دشواری که جامعه جهانی با آن دست‌وپنجه نرم می‌کند سهیم باشد.

برگزاری کنفرانس مخالفان سوری درداخل سوریه

● هم‌زمان با کنفرانس مخالفان سوریه در ریاض که دیروز برگزار شد و کردهای سوریه به دلیل اعمال فشارهای ترکیه از آن تحریم شده‌اند، طرف دو روز آتی کنفرانس سیاسی دیگری در شمال سوریه با مشارکت گروه‌ها و احزاب مخالف در داخل سوریه برگزار می‌شود. به گزارش ایسنا به نقل از روزنامه السفير چاپ لبنان، «سپه‌نا نوح دیبو» عضو کمیته مقدماتی «کنفرانس سوریه دموکرات» در مصاحبه با خبرگزاری فرانسه گفت که این کنفرانس در هشتم و نهم نوامبر ماه جاری در شهر «مالکیه» در استان «حسکه» برگزار می‌شود.

اشرف غنی:

مدرکی دال بر مرگ رهبر طالبان نیست

● چند روز پس از بالاگرفتن گمانه‌زنی‌ها درباره سرنوشت رهبر طالبان افغانستان، رئیس‌جمهوری این کشور تأکید کرده هیچ مدرکی وجود ندارد که اثبات کند رهبر طالبان مرده است. به گزارش رویترز، این اظهارات «اشرف غنی» رئیس‌جمهوری افغانستان پس از آن مطرح شد که چندین منبع شبه‌نظامی «درباره صحت پیام صوتی طالبان که ادعا می‌کند «ملا اختر منصور» رهبر این گروه شبه‌نظامی زنده و سلامت است، ابراز تردید کردند. اشرف غنی در کنفرانسی خبری گفت: هیچ مدرکی دال بر اینکه ملا اختر منصور کشته شده وجود ندارد. رویداد رخ‌داده باید با دقت تجزیه و تحلیل شود. منظور اشرف غنی از رویداد رخ‌داده، همان درگیری داخلی گروه شبه‌نظامی طالبان در شهر «کوئته» پاکستان است که گفته می‌شود ملا اختر منصور در جریان آن به شددت زخمی شده است. این اظهارات غنی مغایر با اظهارات یکی از سخنگویان دولت کابل است که روز جمعه در صفحه توئیتر خود نوشت: ملا اختر منصور مرد. در همین حال «عبدالله عبدالله» مدیر اجرایی دولت افغانستان گفت: احتمال قوی‌تری وجود دارد که ملااختر منصور در یک درگیری زخمی شده باشد که بیانگر درگیری‌های داخلی در طالبان است.

بزرگ‌ترین ناوشکن نیروی دریایی آمریکادرریا

● بزرگ‌ترین ناوشکنی که برای نیروی دریایی آمریکا ساخته شده است، برای نخستین‌بار به آب انداخته شد تا در مسیرهای دریایی حرکت خود را آغاز کند. به گزارش آسوشیتدپرس، بیش از ۲۰۰ کشتی‌ساز، ملوان و اهالی «بث» در ایالت مین آمریکاگردهم آمده بودند تا به تماشااش حرکت این ناوشکن بزرگ و غول پیکر بنشینند؛ ناوشکنی که ۶۰۰ فوت طول (بیش از ۱۸۲ متر) و ۱۵هزار تن وزن دارد و بزرگ‌ترین ناوشکن در نیروی دریایی آمریکا محسوب می‌شود. این ناوشکن دارای نیروی محرکه الکتریکی، رادار و دستکاه ردیاب زیردریایی جدید است و موشک‌های قدرتمند و سلاح‌های جدید دارد و دارای طراحی رادارگریز است.